

Bída, a psota v dobe
cesára p. Františka Josefa I.
v Luboměři.

KH

T 460

Proklenost' lidu vyžaduje, pochivé, a dívčy hodné
sedoucí.

Ve hřešném stáku jsou nepříme dani větrni neči jiné,
v takovém stáku dobré nebylo, a nebude.

Když při státním převratu neteče krev,
v takovém stáku nejsou proměny pro převratu
chvalitebné.

[✓]Kdo drží v ruce mnoho, nedrží nic pravé.

Korunování nejsou leží, a leží nejsou korunování.

Lisavý páni nosili křížek, a šavli. Konec koncům,
nepřesel do nebe, ani nevyhrál válku.

Vyslečte pány z ornáku, a uvidíte, že jsou to lidé
jako Vy.

[✓]Kdo nejde vpřed s duchem časů, sleduje
předečas, aniž by o tom věděl.

Kdo zemře v době poslé hladom, ten po smrti nepáchní,
a má nebe jisté.

Který manžel domorduje a lásky svou manželku,
ten za to hůl nemá, a jesti večným manželem.

Jsi-li volný, nechej se karby, sleduj život kapitalistický
v zákeřnosti.

Zvolte žebračka generálem, a budec vojna jako římen.

Chudcičku, ty se joště načekáš, až se spravedlností
svrchu dočkáš, nebo dovoláš!

Hlavní důvodem pokrom, na nich předchádce byl,
pytel načeje.

Který chudák neměl v životě příležitost libati
přes milostivé paní, ten zemřel zámečkem
v 10. roce dříve.

Tzde prošle mým mozkem úvahy,
ve věku 62. let.

Napsal pod hezným věnníkem, v Luboměři,
Rudolf Něk.

O staré zakouřenění
dědičné
bídě, a psotě
v Luboměři.

Z důvodu, že naše lidové nářecí velmi mizí,
 a mluvce lidu oplývají pomalu s řečí spisovnou;
 Rozhodl jsem se, napravit článek do tohoto sesíku
 v nářecí naší zdejší obce.

Správnou zručnost našeho nářecí méri lidem v obci;
 kteří olyšeli jenom tenkrát, když není přítomna
 osobá císa.

Není předkove, v obci nemžili.

Co vakesili, a co vedeče, nic nám o tom neneapsali.

Všechno seboe na všechny věci, co hrobů vrazil.

Pro koho žili?

Děli na pečiny, a sháníce se hromě báli.

Tak to rozhodně dálco nemohlo jít. Od východu muselo
jít něco příjib.

Skábu jaké dělat, pro budeouce, písem na papíru.

Nerád bych slýšel, že s tím, co jsem napsal,
nepsal někdo díru.

Omn rokce, po poledni, do školy jsem chodil, a podřimoval.

Z okénku mrečky, jsem se neprobudil.

Po výstupu školy, se sotorem pod stíechu prošel, a blmnel.

Odt 17. VIII. 1914. do 20. XII. 1918. pobytom v Ressku jsem
se rozptýmaloval, neocíl, a cítil.

Přijdouce do vlasti, jinak jsem na svět hledal.

Kteri nášim lidem jsem méně mluvil, a to ale více psal.

Napsal jsem toho dost, mám s tím probavení, a radost.

To, co jsem do této svátky napsal, nemí psáno pravopisně, ani slohově.

2.

Proč? Poněvadž jsem to mal z paměti, běžně tak, jak mi to mozek skládal. Bez přemýšlení, av bez rozhružky. K tomu ještě chudý dechem.

To pozná i hlipý

*Přijdeci do dědiny, a vidí čověk ludeč po hubě zblázněnou
poučkané, a myslí, že tak, že nemá žadný
chut, naž prozrazenou odpověď. To už nebo
znáce.*

*Ludeč pracovitý, a nemůže si pomoci. Baráky starozelené,
hnají až k novým dveřím.*

Kravného kvály nemají ludeč, ani dobytka, ani kury.

*Lepší je, do měst ani nechredit. Tam čověk vidí, že ludeč
v městě žije jako ludeč. Nemají tam se přece dokrutočené
luleč, ani vysyalone čajky na vekách.*

*V městech užívají ludeč veselosti, a šklebnou. Na dědinách
nemají ludeč nic, leda to, čom lyhá kněz v kostele
s kašatelně při kázáníem potlesk.*

*Dědinci, kteří sú od měst 8-10-15 km. vzdálení,
sú ve skutečnosti podivnýma luctskýma tvorami,
kteří žijí v ohromě těžkých životních podmínek.*

*Život dědincům, může opříjemnit onem ten, když sa
má z nich dobré. Ten to ale neudává, proto, že by byl
sebejistý.*

Dokud bylo v naši dědině enem
18. sedláků, a fojt, jistě je, že lidé
kdy nemohli shánat řecko pro
dobytek, po cizích dědinách ve svátky,
a v neděli jako nesky.

Jak se měli naši předkové, o tom mám
světové panské urbáře.

Dvakrát se nám lidé proti právu ve Spálově, zbiřili.
Pojípro to bylo v roce 1680, a pravruhé v letech 1728.
To je důkazem, že se prockaj lidé
ani v tých zlátych časoch dobré neměli.

Pán knb. v Žens, pravují svým poddaným: Zavlo, že se
dobře na světě nemáč, a plé, osdemnácti letiskování;
budeč spáseni.
Kdo se má na světě ale, ten se má dobré po smrti.

Počí se ale nechť u mě žádny z tých pánu na světě zle?
Počí si mich nechte až žádny naděje, na památku dobré.

V roce 1848. robota pradva. Sedláci byli rádi
že na starého jármá slípali.

Ta dřívka to ale nebylo. Koceli své grunty
jet roboty, na všechny časy vyklopil.

Oprávovský pan, kouzlu ze Žáňvišť, nechau
své mordane zrovnat do dobra zámeckeho.
Tam jim pravuje: Javuj někom vaším pánom.
Už mni robotovat někči první. Jež robotní.

Po časy přijde na vás robota
jmáci, a ta bude hore hore, es ta slara,
keri slá u mňa vykonávali.

Neudobnění lidé, krom sedláčků pukali,
a náříkali, co si včel počne. Hdo bude
nač nimec dráček rukou, ažž pan zhaliv své
moc.

Sedláci pániem osobně v době robotu nerobotovali.
Na robotce posívali pachóky se selškým potahem.

Sedláci lečali pěkné domov. Když sedláček, ni mnoh
dráček pachóků, to bylo pukal.

Starí lidi, děho vypráviali, a spominali, že
dobré císařovny Karíje Terézie, která zmínila
děčinovému lidu, že Čechy, nesnesitelný život.

Napomínila, na děčinách stavět školy, a zakázala
upsalovat čaroděnice, čarodějníky, a posedují svým
duchem.

Děho lidi o tom na veselích vypráviali v naší děčině.

Dobře si li starí pomalovali s císařem Josefem II., že jenž
sám z Vídně osobně meri lidi na děčinu, se převěřoval,
jak jeho lidi žijí.

Nevedeš ani i kdešem. Převěřoval se sám.

Dovoz za sebe, starý od lideu nesbíráu.

Doba, za císaře pána
Františka Josefa I.

Sedláci si po zrušení roboty ročinali, jako
dyby byly hrych město z řeky spustit.

Důvěr necháli. Na práce si všecky čeleďily. Předním
za sešbu nepouštali. Pachókům dali kusek role na
ročo. Ten ovši si pachókům nasou, sklidil, vymučil,
a prodal.

To mělo za cenu rok sešbu. Práce za práce, a sedlákem
to nic nestalo.

Podobně dostávaly i dívky kusek role ($\frac{1}{2}$ vrha)
pro sebe na len.

Také enem práce za práce.

Pachóci měli svůj leger v městech. Kefr s bídou
na hřebi.

To bylo nejzáním šestim, dyž se podařilo, nekteremu
pachókovi, vyspat se se selkou v jizbě.

Dívky měly svůj leger, ve studených komorách.

Jak temu povekaj už rozhrom bylo, sedlák spou se selkou
v ještěm oči, v jirce.

Ráno hukava dívky selka. Sedlák zhubkou pacholy, a zeze
si lehne. Voz, s a deprem pěkně natahne, proto, že měl
velký plac.

Selka vzdílela smíšení, dívky jí slý slojí a poklečal.

Pacholick narýpal koněm, a začal koně pucovat.

Sám sebe umýval zapomínac.

Přání dáním řeš se nečeká. Rácové doba byla
od poledne do noci.

Svátek novátek, abytek měla čládku na starost.

Meri čeledinama byla býj honorec:

1. Pacholick u koní.
2. Pacholick u řek.
3. Kavalír
4. Bohunek (parák)
5. Postlejn.

1. Kuchárka
2. Dívka
3. Pestinkov.

Co mělo chudobce scházet děčinat doma?

Ondřejová karavé; množství sa jako písek v moři; ale co s příkrom
dyž nemí výplna.

Chudobní rodilci už s bolestí čekali, že dorůst děčiny 12 let, aby
mohou jít na svábu za čeleďina.

Na chleba doma nebylo, drobné zomáky byly pro prava,
a velkých bylo málo.

Na sváby chodili od nás mluvce do okolních dědin:

Lindavz, Kyšlová, Liptáňa, Barnova, Ondřichové,
Kudlovojic, Kokočová, Lamenky, Tel.-Hájmanek, Vršky,
Vlčovic, Trnovic, Uček, Jakubčovic, Lanchovic, Vrzeneho,
Běchovina, Štělerá, Pavloovic, Olovce, Nýdecková, Veselé, Polourová,
Dobšovanda, Hyncířeveta, a jinde.

Všechno v těchto dědincích sišiua čládku z Lebořice,
a ze Spálova.

Němeč davali čeleďinům všeč sváby z Koravci, a bylo tam
boj silnější kost, a lepsi pořádek.

V moravských dědincích sa čládku hlejí menaděšaná,
ale bylo tam pušení.

Hdo z Němců počebovací čeleďina, ten řekl my Komor.

Rikavali morci sebe: Mat' Simboljan brániť, kdo grif
my Komori, Gott ist dir Ritterprotektor.

Nekterá selka byla pohodlná, aby nosila děcka přebalat,
ale si na své nejaké děvčátko za postinku, lebo
nejakého klekáčka za postína. (Ale nemá rád jídlo.)

Takové přání se stříbrně nesílí. Když byl sáňkou u děcka
v jizbě, a přebalal nejakého krátkého malucha, na svém
síluém dolíkce.

Potom přání tak pevně vypadali, a nesílí chuti
na jídlo.

Pohonek se měl už lepší. Ten byl vč venku, a nosil
smykal děcka na svém břešti.

Najlepší se měla kuchařka. Ta byla v zimě oblečena,
a mohla být něco lepšího oblatnit.

Dívka se mohla při dojorům napít z hradišť.

Pachoci se mohli spokojit s tím, co dostali.

Scaláci měli rádi dobu poště. Iž bylo jídlo jaročí,
kdy se bylo nové oznávit.

Rékus se hned: Čtvrta sam být něco uvaril lepšího,
ale je poště, možné se spokojit s tím, co vám dám.

Jsem sem sice v r. 1908. se řeb. Hermánkach, (Pchřovice.)
Chleba sem si moh se sváciu ukrat, ale omásek k němu
rozdávají se selka. Vzava na nožové špice hrušku herinu
sádou, a přimáčkou se na široko na chleba, aby to bylo
viditelné.

Rastit mastice mlékem. Tak nás vzbývává.

Když sem konkrál 16. rok. Půjby sem dostal 80zl./160Kč./
počme, a včetně.

Dyž si chtěl sedláči čeleďinu zajistit, na průšk. rok, dali mu
závodenek. Obvykle 20Kč, cili desíták. (r.zl.)

Když čeleďin závodenek půjce, ten byl nucený do vyčísnění
velikosti, na svábe od Nov. rokue jít.

Když se to rozlečuje s hruškou, a nechke tam jít, ten
moscou lepšovaný závodenek vrátit.

Tak závodenek vrátit mechlou, ten moscou vyděrat
na místě až do Hromnic (2. února) to bylo termín
proho odvandrování, kdo nemoch na místě vyděrat.

Když sedláč jednou čeleďinu lucsky, a nemívou hrych
aby hoje vyděstovat, ten neučeleďinu dost.

O takového hospodáře čeleďinu nevandrovali, takovemu
se čeleďinu a měvali.

Například se řeb. Hermánkach se fojka Pěmla,
pachouck Rajnholt, tam sice 30. rok.

Když seclářík ptal čeleďiny na půl u Škeruy, a lebo, měu
meklery, aby měv čeleďiny naptali, na takovém seclářku
hinc chybět už nebylo.

Takové seclářci svážali obyčajně čeleďiny na den Silvestra,
a na Šepána, jako dobytek.

Na Silvestra bývalo u horody č. 22. v Luboměři živo.
Seclářci přijeli obyčajně na saních do čelediny pro čládky.

Býlo to den prvního karmáku na chudobky.
Už to surové čládky, připomíná starou podřadnost lidu.

Pachoci podlej skarho zvykem vandrovali na Silvestra,
dívky na Šepána.

Pachoci si neuvozeli kufry se svojinou kušimamec,
dívky mívaly malováné kuchařky.

Provázem se to přiváženo, aby čeleďin při transportu
o to, co cestě měa, nepřišel, a jaro se s čertem o žádavatke
na štacion ohroženy, a podolanské.

Kazdy čeleďin mosee měl sebe čeleďin knížek. Vše bylo
čeleďin popsaný, jaký má nos, a zoubky. Osle hých nemá už
nahodou vyfukene.

Seclářci zapisovali do čeleďin knížek, jak dělo čeleďin
síru, a jak se chová, a dělá.

Jak mnohý seclářík čeleďinám dře zahrázeau, a jak
hých vykřistovau, na to v knížce rubrika nebyla.

Na službě u žida Josefa ADLERA ve Spálově č. 62.

Zde Josef Adler se do Spálova na č. 62. přesunil.

Vzal si dceru židovu Karkuse.

Na č. 62. byl obchod smíšeným zbožím, hostinec, a výroba hrátky.

Adler měl dva koně. Dřízl si pacholka, a dve dívky.

Tito členové se měli u Adleru dívky. Nejdříji, pak mluvil o všechny. Adler těž mrad člověku měnil.

Naučilo se měla čelad u Adleru velmi dobře.

Karoly všen měli na oběd maso. V pátek holáče.

Mívali těž slavnou sváčinu, a pivov.

Správ spali v teplých, zdečavých místnostech.

Karoly, kdo tam sloužil, si svůj život přichvaloval, a ráda na rodu Adlerovou vypravovala.

Karoly rok obaráčily dívky s vánocích od m. Adlerové cenné dárky. Ječito karoly, nebo cíchy, a jiné cenniny. Plat měla čelad Adlerova slešný.

Bylo to slavné město, nejlepší, pro čelad nejsprávnejší, z celého okolí.

Josef Adler byl mezi čely řígné provaly. Zemřel v sr. 1911. Pohřben jest na hřbitově v Hranicích.

Noja 82. letá máma vyprávjaľa, že jaks děvčáčko
si ťívia u sedláka na Veselum.

Tam měua bolí hlavu, že mošua z kam očiť utěct.

Selka dyž ťíva do Čech, admariju zamkuia, aby sa
na chleba žadný nedostal, a kliček schrániua
do popelnička.

Vyprávja dál: Spakovaua sem si voje hramy o
obriška, a ulikaua sem ve snihu k Leboměru.

Při této sem zbratiaua nové slěvice, kdej sem si na jarmaku
klopjuia. Pachouek ulikau za mnú, ale mnú nedohnau.

Krásy čeleďin mée vydírať na místě aspoň rok,
ab to bylo míslo jaké chceš.

Krásy čeleďin rok na místě novydrží, to bylo považal,
kdej sa s čeleďinoh posukovaneo.

Dívka, ktorá si ťívia u sedláka za horodín, a sedlákovij sa
lubiuia, a mělo hu ráz; takova sa zle neměua.

Takova dyž byla klopá, ta sa nechaua od sedláka
bez uchlab.

Neráz, pri odcházení čeleďinu z domu, matky secky,
proto, že vedely, že jejich chare nici dobrho na řábu, nečekaj.

Málo připadáš byt, že by si sedlák, lebo selský syn vzele
nekteré sicební z robu.

Dyž k temu vložeo, tož to byl můj.

Lebo byl sedlák už starý pachol, že ho co vložovat žadná
selška nechťe, a lebo byl selský syn mláha,
a sicebná byla dobrá pracovnica, a dobrá hospodyně,
že cestou selška přinesla dobré věci, že ona grunt ovučedne
a ten přivěsek, když si bere, užívá.

Taková sicebná, kdež se dostane pro vložování na grunt,
se může a huká časy.

Pokřikovalo se na ni: Včil děvčaj, dostane si se lehkou
na grunt!

Nehdy se slalo, že cestou pacholick, dostane za robu
selšké časy, ale to onom kdy, dyž byla škareda,
žadný huk nechťe, a lebo dyž k němu nebyla.

Takovou ženichovouji pacholice obječně sedlák
radostí že se časy slípají, bý kusok role, svou,
a kidele nez překrytí.

Také ale taková roba zpíváceva mnichykrát svojemu
chucapoji cestou selšké litomyšlje: Já děvčaj houč
si nebede, já sem z gruntu.

Pasení krov v neděli, a ve svátek.

V německých dedinách měla čelařka ke výhodě,
že nemusela v neděli a ve svátky pásť dobytek.
Němečtí sedláci krmili dobytek jídlem z domu.
Odt nedělního pasení, měly dívky rohoj.

V moravských obcích musely dívky v neděli, a ve svátek pásť krávy.

Raně musely dívky (před jižnou do kostela) krávy
prodat od domu do gaudie popásali.

Při popásání si obvětovaly své letošní život
zpověstnými písni.

Odpoledne po modlitce musely dívky opět
s kravama na pastve. Tenkrát nemusely již
popásali, měly mohly krávy zahouči na lehor,
nebo na louku, a mohly si sednouti, a odpočinouti.

Odpoledne při pasení, byly dívky od
charníků navštěvovány.

To byl již starý smot záck u sedláček v neděli
a ve svátek; u kostela jít, a mimo kostelních
robogností, v lete dole, pásť krávy.

V době zimy, po příchodce z kostela, proklízeli dobytek,
a potom hádali rákos, které při práci u sedláka,
během hýdne se rozdalo.

Čeleďini dřeli u svatého svého oběk, a svého obec.

Nealky čeleďinu, báaly čeleďinu, nedělami, pojedoune hady.

Když čeleďin onemocněl, dopraven byl na léčení k rodičům.

Když rodiče neměl, ležel někde ve chlévě na slámě jako Lazar.

Dokud byl práce schopný, byl o něj zájem. Často však nemohl, a neměl svých lidi, přesně na obzíce obce, ve které bylo
obyčejně zhyně.

Pocháče, když neměl své hospody v neděli odvečer počev,
obývali neděle ve chlévoch, a v místních s týma
hamarciama, cožeru sušíme. V době zimy.)

U mužik cívali čeleďini, selským míslo.

Dříali se pohromadě obyčejně v obci, jakož podrážny,
méně často druh lidi.

Tě čeleďini byli opravodle opuštěni chudáci, můžem posudit
av proslav teho, že zemřeli měli svých patrona sv. Rochusla,

Těšáři, sv. Josefa, — Lovci, sv. Krišpina,

Dělostřelci, sv. Barborku,

Čeleďini, židneho.

Uvádím případ, kterýho bylo v naší obci několik.

Chalupník Vincenc Sima č. 87. předal svou dřevěnou chalupu svému synu Josefu, který si vzal za manželku svatou Josefu Kralovou.

Své dceru Teresiu, která byla slezskou od mládí, u sedláček, nechala psát, v případu neprovodání, svobodný kvartýr na č. 87.

Josef Sima měl sám rodinu, a jen jednu jizbu, která sloužila pro všechno.

Kdyby v případě neprovodání, se Teresie ve starém svém říčku do jizby č. 87. nastěhovala, jaký ten život by tam měla? Kde by spala? Kde by si kleďáček sedla, a odpocínila? Co by jela, a kde by vařila? Jak by na sebe navíc jemně prohlíželi?

Takový strašný osud, čekal na staré létatky mnohé naše členiny, v tisících našich vychvalovaných vlasteců, císaře, paní Habsburských, dříve než se do slibovaného nebe dostali.

A tyto takové chudaci s polilováním vzpomínání, poněvadž kamenných památek nikde státi nemají.

Nám budou takové jednání navždy výstrahou.

Vine nesou všechni vykoristovatelní lidé, jak světští, tak i církevní. Tak nám řecká nás rozum.

Sedlaci koumeli svoje siu k praci, pomoch s' tým,
že chudobu zapříhnu v záva, v sena děvání, a k mazloč
do práce za volc, kere měla chudoba od sedlaků v pachlē.
Nekteré sedlaci chudobě určovali, kolik práce musí za
pachl udělat.

Nekteré chudobníci chodili na repuice; došky děvali,
a pokrývali střechy, na sečení chodili, a t. dál.
V zimní obdobu chodili do lesů, nekteré odjeli do
pivovaru, jimi ohalcili, stříhali obruče, plešli
se zámníčky, a skrbce. Nekteré šovčili a t. dál.
Na jízce penězi si vydělávali za krátkou obdobu
v Rakousích na závodech. Tam sa boj majevali
moza, a napjili sa vína.

Po vydělkách chodili, ale nikdy hore neměli. V domác= =
nostech byla všechno bídav. Chasa neměla co obléct
ani co obet. Na chudoboch pustenice onem flekotali.
Chudapji byli rádi, dyž měli na řabák, a na sirký.
Nebylo všechno chudapa, když by nekteré fajfku. Když na
naučili každý na vojenské. Řabáčkem pro vojáky císař pan
pomalovat. Kdo měl na vojně fajfku, vyfarnovali baj dobyt
řabák.

V Spálově sa baj po polní práci nekteré sevali
jako Valentí, a Telekanti, a vali si muzikantské
instrumenty, a šli s vělem sčemáčk. Přešali sa
do Uhers. Na venu přišli dom.

Každý měl dechu, jak pes chepu, a ty deky zhrály z mise.
Hdo převezme hospodářský, a měl se to spravit báj
surozencům, takový se z dechu hned nevysopí. Zvl
rál, aby se vypravil s inštrukcemi.

Nebýlo kolik čísel vzděliné, na kterých nebýlo dechu.

Jedou nejedou vzděliné panovate, a to bylo to, že sa pijuva
hrančí grízukas.

Ta sa pijuva v hospodě, pri karotej práci, pri karotej společnosti
pri karotom keperi, a prodaje, a furb. Pijupei byvalo denně
hromadu ořízavých.

Kořízka byla poměrně uvacina. Pijuva se onom ta, vrdynární.

Kořízku nám sem lírovali hrušně 2. řidi. Z Hranic k Br. Wolf,
a z Bílovce žil Karkas.

Kořízky vzdělině nikdy nechybjeli. Pijuji byli furb
v otobré, versací náladě, ale enem kchedá, až měli co pit.

Sedláci pojívali císařské svobody, sedále v hospodách, pročevych
dnoch. Kihali v kůzku, hihali v kartu, díkli líske, híkli košce,
hadali se, a prali, dívali zákevadky, co se dělo, prodávali,
zpívali, a t. dál.

Praepníkum sa to také libilo, ale tým to nosilači.

Ti moseli nechady k si neco hledat vyděvák.

V hospodách bylo versací, ale v domácnostech nedostalok, bida.

Roky sa nadávali jaksoboci. Nosiли sa hrať
v lese ze sečí v kramáciach na hrábešoch pro dobytka
ež dom. Nebylo co dát dobytku žrat. Želal in ešč
nebylo. Chalupnice nosily baj sticaní bremena
z lesie dom, a to v noci. V danej hajce hajný s panskych
lesoch chytal.

Urody na poli byvaly mizerné. Umělych knojov nebylo.
V objíleme byvalo hodne všelijaké vonavé hrahy. Krov
sečame s takovou hrievou hrebčinou žraly.

Hmij byl enem sticanový. Dobře sa kydal. Role leňaly
honic rokce chtorema, aby si odpočinuly.

Hnojivky byvalo na dvoroch cecej jezera. Teklo to.
ze dvora na cestu. Ľadny to nevyvádzal.

Zemňákov sa rodili maceo. Do korčáku moseu jeden
kopat baj ceecho piestina.

Domáci ludi hodne pravidli; aby za prázne nejaký gricar
meli.

V posti mastili ludé lnénymaz olejama, ež byli z tchó rohubč
žukí. Vaneši vozili súčasťlnky, a hrušky. Z tchó varili
ludi chomule.

Chara sa obyčajne ťačila, ež bude mēš kráva kela,
že sa najedce mlejava.

Lebo na Smichuist, že budú mēš páru sajce. //

Při této velmi často vysílané

Terezie Homýšová č. 52.
rozená v r. 1881.

Vysvětluje: Když jsem se v r. 1911 vrátila za faru Homýš č. 52.
tam nebylo ani řečen varil. Nebylo tam hnojí.
Byly tam 3. velké želerníky. Jeden byl z nich dřeví, a měl
vše zacimentované.

Jeden hnojec byl hliněný svařovaný, a jeden byl kamenný
na mléko. To byly všechny hnoje v dolní.

To byla dřívě u lidu běžná. Hnoje, mísce, látky,
všechno bylo dřákem postahované.

Při umývání, pochalo dřálo do prostí, a špiná zůstávala
za dřákem.

Když měla svatbu Pepanova Filomena (52.)
to kuchařky varily svatební jídlo pod ohništěm
v kolce.

Do kolce jim do toho napácelo hromadou
svábe. Svábi byli dřívě u každého domu.
Pod ohništěm (čelnia kuchyně) bylo přítmě. Když nato
kuchařky přesly, že mají v kolci hromada svábie,
velmi se lekly. Co včil? Svatobníci byli již hladni,
vyskali i jídlo. Lehce ho pak ecetářky, a to bylo
v kolci všechno předvedeno.

Kuchařky nic neproplatily. Podaaly svatebníkům,
a dobré to bylo.

Tak byvalo dřívě na svatbách včeštinec.

==
 Nekterí chudobní lidé chodili do panského dvora mybat, a nebožatit, a nebo
 objídat. Kradli jen tak, že si ho nevypali za mádrav, a do noha vjezd. Roby, kde chodily do krmné kůš len, kradly len tým, že si všechny
 ze bnu na praněechy prošvarly.

Hlavně chudopří chodili v zimě, a nekterí i v cizí rok, na práci
 do panských lesů.

Tu si manosili dom dřeva, aby měli čím topil. Práce měla
 řečky, a mimo pracecnu. Noseli se po kopcích plachotit,
 a smýkat, až měli z leho běhma na očoch, a nohy dokřivené.

Ta mincijská měří hodiny v dědinečku trvala až do let 1880;
 tehdy si započal pokrok naší cestu i k nám.

Přáli se vracet do panských lesů, měli čím topit,
 ale neměli co vařit.

Dostávaná pravidelná programka

Hopí, si významně mala být v omezení obci
Která byla založená mezi lidem v době pravomoci císaře Františka
I. prospěšného, a nedaří se s ní hráti, ani kdy vystudit.

Nedávno využil jsem svého rozhodnutí. Sedlák se angažoval na volební hru

je před měsíčem vystudoval. Skoro vše, programy, výběrky, a dál dál.

V obchodech kupovali lidé většinou své potřeby do svého zájmu a svého sluhu.
Skoro každá nadobyt měla sluhu, marněk nepráce. Vysokého nebylo. Nejdříve měly
a pojemem starosti 6-8. Starost vystěhovaly byly v kamenných a řeckobělorických
a v knoflíčkových, které nemohla všechny chudovky proniknouti. Krátku marně
vzdorovaly do okolí nedalekum na mukou. Pochlásli chudovce v době lehké
na brouků a žagubovců, a když se vystěhovali, hromili je hromy
a louny. Počítají chudovce jenží do praměkých hrušek na vlnami,
aby nadilaly na mole kočku kojet, hromil je cítrík, a když, když jiné
obecné hrušky. Když mohou žopy měli chudovce v drahých vlnami
na kropivitosti (kropivka) až pro obchodemka na vlnami. Nedávno libovolne
chudovce s česnici ohýbal. — Tato hruška byla, a možná i jinak!

V roce 1881 postavil v Jakubčovicích
Emil Teltschik

na dolním mlýně továrnu na knoflíky
 z kamených ořechů.

Od doby této nastal v Luboměři radostnější život.

Později otevřen byl v Jakubčovicích kamenolom.

Lidé z naší obce dostali práci, vydělávali si peníze, započali se smátit, pocítovat radost ze života.

Mnoho mladíků i dívčat z naší obce započali žít jako lidé, a nebyli více jiní odkazáni jen na práci čeleďenskou.

Započali se smátit i sedlatci. Nešli se kupci pozemků, kteří započali kupovat od sedláků polnosti.

Knoži byli rádi, že mohli něco odpsolati, aby se něčeho dluhovi.

Chalupníci se započali vzmáhati, a grunty se započaly drobiti.

Některí sedláci ~~zdejší~~ se neuspokojili jen kím že odprodali
špatné kousky polí, nebo Padélky.
Prodali louky, lesy, a celé písecky.

Tímto způsobem praskl grumb Justkův č. 13. v roce 1881.	Martin Lüstek
" " Ondřejův č. 37. " " 1884.	Josef Ondřej
" " Mikov č. 29. " " 1892.	Joseph Lüstek
" " Adamčíkův č. 4. " " 1899.	Franz Kubica
" " Biskupíkův č. 34. " " 1903.	Josef Biskup.

Dále byl rozdělen grumb Tonův č. 33. - - - - - Franz Adalbert Kral
 " " Valentkův č. 9. Vincencie Valentova.

A naši obci získal jen jeden grumb celý, na němž
hospodařil sedlák Richard Sustek č. 2.
Ten byl sčasný, a hýření se neprodal.

Nejprve započali sedláci odprodávat polnosti
"Biskup" za Halkinovem.

Potom se pustili do Padélků malých, a pak do
velkých.

V hospodách existovalo asi 30 roků takové hýření,
a takové denní občerství, že když nikdy dřívě
tak nebylo, co dědina stojí.

Tímto hýřením, a drobením selských grumbů, dědina
velmi schudobněla, a nikdy se již nevráti.

Práce zemědělských byla svobodná. Karolý hospodář pracoval jak chcel, a kdy chcel.

Sel, a srazil co chcel, a kolik chcel.

Dobytkář chystal kolik chcel, a jak zazdrobeš uval.

Karolý prodatával kolik chcel, kdy chcel, a komu chcel.

Sezláci byli pány. Knohý opěněřil zdrobeš kus země, ke které lehko přísel. Přísel k tomu mnohý zrozený, že přísel na svět jako synek secký, co dělal greenku.

Takový mohl se prodávat
a litky a hospodářské poplatky.

Chaloupníci se museli ohlížet po výdejce, a mohlo neuhádati. Knohý konali se zákolem poslušné hajblíky.

Za trochu počastování a hospodář kváalkou,
konali se zákolem různé práce, a pomáhali se jiným
při společnostech smálí, a příkrovovatí.

Nikávalo se jím přesrové.

Knoho lidu odjelo značný obec do Ameriky. Byly to celé
rodiny, někdy jen člen z rodiny. To vše odjeli do Ameriky
z těchto dom. čísel: č. 17; 68; 95; 11; 37; 81; 29; 32;
18; 74; 86; 94; 63; 72; 34; 57;
9; 10^t; 3;

Přes vše lide v obci přibývalo, tím více obec chudobněla, a bývalo se na to mnohým rodinám štěrila.

Proto se lidé z obce rozházelí do světa.

Výdejky na blízku nebylo, a za vodu v Jakubčovicích nemohl všechny s prací první pojmosti.

Proto byli mnozí muconi hledali si obživu daleko.

Kohož naši mládež bylo odvedeno na slávbu čeleďinskou v okolních německých obcích.

Tam vidíme ještě dnes, vystaveny velké selské grunty, co pomíky umorné práce našich čeledinů, za mizerný gros domu mazly.

Nebyla v okolních obcích ani vším krají obce, ve které by nebyl, nebo nežil přivandrovany nějaký mučský, nebo žonský, z Lubomíru, nebo ze Špálova.

Ty byly nasledky, a resuktály z toho pobězení lidu:

- I. Knojte se jako písek o moři.
- II. Prachov, nebeské, nežne, a do stodol nesváleč, a nezahyne.
- III. Straně domu občerství, a pržívání alkoholem.

Teď čeledinů píšobily zhoubně na mnohé malky svých dětí, a to nikdy ně na olce, vzdálené alkoholem.

Starý nárek lidu

v Luboměři

I.
Hoje děcka moci ještě chleba suchý. Ja jím ho nemůžu pomazat. To zkus masu a mám mosím prodat, aby měla ve stavení gřečav.

II.
Ja moje děcka obutí na kopce sánkovať nepustím. Ať sedí doma. To já by mostačova nosil škrbáky řevcový. Dyz chci pohánat, ať dív bosky.

Pamatuj si dobie, že v zimě byly děti z některých rodin na ledě na rybníku bosky.
Kluci až nemohli zimou na nohy vydřežeti, sejmuli s hlav beranice, a dali si je počinohy.
Klečí pukryvek na hlavách neměli, psali si na nohy.

Když některé děti velmi kašaly (černý kaše)
děval se jim k pití lek domácí: vařená močiovka.

Lidéž píšu bude se mít, poukáží k čemu to, kdo nad lidem děl
svrchovanou rukou, a když lid využil využil využil.

Rok 1908.

Rakousko - Uhersko

Österreich - Ungarská monarchie.

Císařské, konstitucionálně rozlučné, personální, a reálné unie správce
monarchie.

Vláda: Císař František Josef I.

Po Rakousku: Česká sněmovna složená z 15. pňových arcivévodství.

78. šlechtických velkostatkářů; 18 arcibiskupů,
kníž. bisk. a kníž. arcibiskupů a 168. dozvěděcím císařem
jmenovaných členů.

I. Polnácká sněmovna (Reichsrath.) 516 členů.

Uhersko: Č. měm magnátů: 15 arcivévodství,
52 církevních knížat.

10. říšských korouhavních pániů; hrabě proštěbský 2. strážci koruny.

2. prezidenti královské kurie; 2 prezidenti králov. soudního dvora;
prezident budapešťské královské tabule.

3. chorv.-slov. poslovi. Gouvernéři pěstky (Piume).

Dělčiné členové: 7. knížat, 148 hrabat, 41. barónů,
60. knězem jmenovaných členů.

II. stejněm pňem poslanců: 453 posl.

Dopravných věcech Rakouska i Uhru uměřej se delegace
knězů o 60. členech, z nichž volí 20. pňovská sněmovna, a 40. posl. měnov.

Delegace zasedají střídavě, a Vídni, a v Přagi.

¶

Onej mizernou dobu chodilo mnoho lidu žebrotov pod dědiny
k dědine. Chodili žebračci s braňami, do kleriků návali chleb.

Chodili žebračci s kružem s ruce, od čísla k číslu modlice se v dnu.

Chodili lojimoni s lejry na zádech, s kožlíkem pro
laji s ruce. Kuzky obyčejně na dvore hral, a lojimonka říla
priski, s dárcečkem.

Žebračkum se dal kousek chleba, a nebo krejcar, nebo halib.

De počtu žebračkum klicku novštovadli jen naši obci, musel mít
čísař pán, včeře své říši, shromý přech žebračkum lidu.

Veselo byvalo v obci den před hromami a hodou.
Tee se objevilo vždy mnoho žebračkum s lojrama (flejmlama)
zedon hrad pochod Radeckého, druhý valcik libo Žilina,
třetí první Tisíckrak pohledem kde! a tak dále.

Dělali veselou náladu, polosmechnomu lidu.

Byli i v obci stáli zdejší lidi, klicku chodili z přízky od čísla
k číslu a majíkly usedlosti jiné, museli člováki obec.

Početní to byli: Vencel, Simex, opět Vencel, Edmund.

Prochewobně bylo stále zaměstnání pro ty, kdo byl hubářem,
měchoslapcem, zvoníkem, kostelníkem, přecíkavacem,
listonosem, a mnočím.

Některé z nich měli od obce k užívání po kousku ob. role,
jak: kostelník, zvoník, mnočí, a mnočí babička.

Kostelník, a měchoslapce, ti vyhucabávali obecní les.

Ukrat říhom na maj s panském lese pro hasičský sbor,
škákuati co dvaří při kačeni, máje; chodili za medvěda;
zakopávali mchy; políbívali seboruhy; makáhati se
s korebama; něsti kruž; vychutnávat rybník; věčekti dva
pro školu; na hon chodili řekati; kdy byl učitel chudéckum v obci.

Pronajímaní obecních pozemků se konalo každé 3. roky
věřejnou dražbou.

+

Aby se najednou výhru, načel, se vždy nějaký hostinec sedlák,
který na chudobu při dražbě sázel.

- I. Tak se stalo, že na Vincence Šimonečka 87. klerg neměl svých vlastních
pozemků, a měl dlouhou letu obecní pastou „Polsky“ pročítat.

Sázel na něho sedlák František Birkeup č. 40., a výhru měl
z těchto polokrát leuke, naproti panskému lesu. Užíval ho
Birkeup samý. Šima na něho hrozně za tento čin zlobodil.

Od doby této, se polsky obec všechny napachlají.

- II. Josef Lör, sedlák č. 29. výhral při pochtrívání komunické
obecní leuke ve Věníku, kterou užívala babka.

- III. Sedlák č. 19. Jan Šustek (Bachmaček) ten se narýhámel chudobou
při dražbách.

Takové počinání s chudobným lidem, bylo jistě dle nobe volající.

O tomto sedláci sedláci pospolu za stolem. Když si chudobnější
některý k nim přisedl, tak jenom z milosti, aby jím pomáhal se smáti;
a nebo, aby čekal, až některomec vypacne fajkovou hubu na sedlaku,
a rozryje se, aby to pekelně sebral, a sedlákovu s polibocáním jí podal.

Zadavat se plstná grintu a jistě být místem klášteru klášter
klášter, byla jistě všechnost všechnou věc.

V roce 1905, půlky na obec pochutiny, a sice pro obyvatele
k výročí.

Rozdělovalo se to u biskupího Michaela Kála č. 83.

Dosel si pro svého představitele ukladl Ambrož č. 89. Tomu
biskupskému řekl: Nemůžeš vše dostat, protože nemáš
výměnu. Ambrož měl na hři, později více obyvatel než
sedlák. Přijímací brali dle výměny.

V době let 1905 - 1910, měl v naší obci zájem ředitel
zimní hospodářské školy v Hranicích, Jan Peurč.

Tento přišel do Lubomíru do hospody na obecního
schůzce, byl přehovoren tím, že každý občan měl přesobou
na stole koralku, nikdo prst.

Po zbožných chalempic měli se chudobní lidé v obci dobro. Ti lidé, kteří neměli krávy, chodili ale chalempíkům na večeře pro mléko. Slnoři zvali chudobné lidé, aby si pro mléka přišli.

Když chudák do stavení se dřívánkem pro mléko přišel, zeptal se, hospodyně mu ochotou mléka naličovala, a spokojila se zaplatou: "Pan Boh zaplat!"

Sedláček chudoba neváta chodila a něco prosí. Povídáže hradby tvářil, že sedláček hledá na chudáka z vysoka.

Sedláček tvářovali chudobným osude člili, že mi jsou na světě něco více než chudoba.

Dávali ho na jaro, jestli bylo v hospodě, nebo v kostele, nebo na církevní slavnosti, ačkoliv chudoba v obci nebyl nikomu jiný, než rozsemeněný sedláček.

Smutné bylo též to, že dvocházkové děti do školy byla povinná, a školné se platilo vždy z počtu dětí.

Chudoby bylo v naší obci více, proto hradba říkala říkajíc plakat na chudobě.

Pomek majetkový byl ale opačný.

Stejným způsobem se platilo též na obecního hlasného. Z každého člena stejně. Některé chudobní se na toto nospravedlnost pro mnoha lehky ozývali, ale bědimiš se dělal hluchý.

Zastavení pláchor gremie, a jeho hodnota, klerou hlasný hlubok, byla jiná, než velikost a hodnota domků.

Nastakove' nespravedlivé placení na králové
schůze občanů se každý rok ovál chalupník
Tomáš Šestek č. 70.

Budmistr Fr. Lír č. 15. měl možnost na to, zlost,
že před výjezdem

Ostatní chudobci Luskovi nezmohli, pro něvášeň
se báli, že by někdo příslušel o role, které má od
sedláka v hajme.

Některé sedláci vykřikovali i chudobné, když jím
jeli s línem, vozíkem, a kváckou, po polní cestě.

Tcholič zájemný chudák nejdříve s kváckama, když
bylo blátivo.

Do Hranic chodívali chudobní lidé po šky.

Sedlák když chtěl jeho do Hranic, nikomu se o tom
nemínil, aby nenechal svého někoho sebou.

Také prasálka nosívali lidé z Hranic z hrnce
na zádech a pytlech. Prasálko vykrolo děmosty.

Tak slouho kříčelo, a se kopalo, až úplně zomíčelo,
a potom stichlo.

Ten kdo to nesl, byval celý posčááný, až do bos.

Jeden chalupník vyprávěl: Koupil jsem v Hranicích
3. prasálky. Nešel jsem je v měsíce. Horko bylo.

Ještě mi zatocilo hněd u železném mokši,
druhé v Bojchovci, a třetí doma.

Tak jsem s nimi dopadl.

Jeden starý, očity svědek mých smutných památek vyprávěl:

Sečlaci to byli prveky na chudobce, velcí
grobiční.

Ten chudobný lid nestál u nich za nic.

Budmíškem byly dýky enem sečlák v cíčině.

Chudobní lidé se báli k budmíškově
jít, protože na chudobce každý řval.

Slepnius sa to deprem, dýž byc
zvolený budmíškem Klerla hospodský. (r. 1895.)

Ten děvace schudobci řecku marněši.

Lidé mluvili mezi sebou toto: Novíme, jaké to jedenkrát
v cíčině bude, až Klerla budmíškem nebude.

Kdo to byl ten Klerla náv. 22.?

+

Klerla Tomáš byl z Chalupy č. 76. z Nov. Dvorce.

Přijal se na hospodu č. 22. Vrábni vedou po Smilku.

Oženil se pořád s Marií Kacílkou, rolníkovou dcera, č. 43.

Tomáš si pomož k penězám. Pomalu se stal Bohem v obci.

Kel sám v obci hospodou, obchod knipářský, knafiku,
budmíškovství, prošívání;

Sečlaci v onej době propijeli ve gruntu u Klerla.

Ale poklé, dobré hospodářství. K tomu mabyl dobrých
pojmenků, od sečláků za kořalku.

Pěčkami se natáhali marnul. Pěk se jenom kořalka.

Byl dobrým katolíkem. To řekl Kacílk, to bylo male.

Pekla se ale všechno nebal. Opíjel občany a nečisti vo svátky,
dopoledne i očpoledne. Zvonek v obchode cinkal i ve
noci, a neděle do poledne. Z obříství, byvala pekla v rodinách
hroznou. ∵

Z děnu svého hrozného obžertství v mém dobu smutné obce, kde
vycházel a hospody dobrých katolíků, když v rodinách
děti, když matky, živé a mrtvé, všepronásledovaly majetek,
Kolik svátků, a nectěl, bylo v ročních okamžicích!
Pre prohlížení Tom. Kleče byli dva knězi: farář Š. Kyselák, a kapl. Alois Hanclka.
Běda ale smutného člověku, kdož některou pohřební pochodej.

Lo vymávají chudobná matky dětí.

Když se rájci pro obec shromáždily na poselství
císařovu (1898.) ke jsem mu neslehal tak kopat díry pro shromáždění,
a sedit. Dvacet velcí z výboru se postavili ke mně,
a hleděli mi ruce tak daleko, až jsem díru vykopal,
a shromok nešedil.

Stáli dva, a nepomohli. Jí jsem myslil, že se zlostí pomine.

č. 99. = Václava Inhaříčenka vymávají:

Když jsem byla doma, chodila vše jsem sedláčkovi na práci
za role, kde jsem měla v najmu. Sedláček učil, kolik měsíců
za 1/2 dne vyrábět brouky.

Když jsem mlátili, byla jsem všechny z toho celá na nic, tak
mne ruce bolestily. aby jsem ho dílem omáčili, nonchal nás
sedláček s 1/2 posadě, odpročinout. Když jsem měla běžet, a on
za měm obracej, aby se omáčil posadit bez odpročinku.

Tak využíval chudobky ve svéj prospěch.

Před smutnými věčným lidem, že mne když na hrob děvčati, nemají.
Lidé nemají věčně kde ležet, to bylo jeho poslední přání.

Následkem používání pluhů město haken, a používáním
skevky, docílena větší úroda obilí.

Zapsívala se též seti červoná jetel; docíleno tím více kmivač,
a ženské nemusely nosit břemenu kávy z kmivových rostlin.

Tento pokrok se projeval do našich obcí v letech 1880-90.

Dokud byl v památkách dvorec čobytka, a řafář, měli tam chůdky
a pacholci práci. Dokud paní obdělávali na pole památky sami,
mívali chudobní lidé pole sámajnu, i od nechápků spolostkých.
Většinou by zacílili pole u lesů, kde dělal na růžích řehodce, mňík,
a tedy místo růží nacítil steklec, a stoklas.

Knoflík lidé z chleba, ve kterém byl steklec, blečník.

Když ale paní ve dvorec ani v r. 1890. horopodíři prostali,
a dalí se dvorce jenom hajního; ke zrušení panské rozbrali
chudobní lidé sámajnu, zaplatili najomné, a nemuseli
za pole pracovat.

Nedělal jiné ani mňík řehodce, jakž u lesů. Tím bylo
chudobném lidu pomoci.

Tímto postupem, zapsívaly poměry, že staré nehybné pozemky
zlepšovat.

Obecní úřad byl vždy tam, kde byl budmistr.

Budmistrovi byli důvěrné chudáci. Sotva uměli psát.

Počali na lidem uměli. Uměli též občany kvestori, flinkati
a nebo ruce ve svérázech (ve věrkale) măchati.

Dioné bylo to, že budmistr sedláček, sedláky nebíl. Byl vždy
jenom chudobnější občany.

Když byl chudák v obci výkonnéjší než budmistr, a dával
ne vlastnímu majetku, takovou osobu městci v obci viděli.
Hloupejší arčeli ohromadily, a chybějšího pronásledovali.

Chudobnější lid prokazoval na některé budmistry, že
v obecném řízení okrádají obec.

Toto sedláci volili vše za obecního hospodáře nějakého
charlepníka. Ten charlepník, který byl volen ob. hospodářem
a neměl pocitati, toho obecního (sedláka) tak zamotala,
že doplácel všechny jeho svého.

Tak se stalo obecnímu hospodářovi, Simone Andrejovi č. 12, že
budmistr a všechné tak ho šálili, že měl na doplatek prodati
svou kravu. Počali mu na mnoha místech jemnouky pro-
denitky. Jeno synové hrázdili vysvoboďili.

Sedláci děvali tím majetek, že řízení
které vedou sedláci, mni tak marný. To jest viděti na
ob. hospodářov charlepníkem, že si neví s tím rady.

V hospodě na schůzích občanů nikdo hlavu u nás neobjal.

Kdo přestoupil ke stolu před budmistrkou, ten dal bezvinnici
pro páni. Když seděl stolička přestoupil makovici opět pukryl.

Bylo to asi v roce 1903, přestoupil o hospodě před
budmistrkou ke stolu k rodině Levočků Andrej s fajkou v hebe.

Budmistrkou Biskeeps č. 40, mu první přáslib, že se mu hned rozspala.

Z chalupy č. 24. sloužil syn Skrobanek v libouchevském řetínsku.

Když měl již své odsloužené, přesel do Luboměře.

Ten započal dělník v obci s účetních řech půjčovně.

Začínáho ředláka se nebál, ani se před žádajícím ředlákem nevklámal. Ředláci všichni, že v něm více než
ani, dostali z něho strach.

Skrobanek využil svých českých vědomostí všechny
se svob. výborec a stal se budmístrem.

Lidé s něm výprávěli, že s dědinou osol jak chlíd.

Učitelem v obci se lidé měrili, stýkali, a měrili
ho všechni, pronášet byl chytřejší než ostatní lidé v obci.

Když někdo viděl, že má pothakti učitele, všechny
raději někomu za seata, a čekal, až přijde.

Lidé měli raději kněze, obzvláště ženské. Ty byly štěstlivé,
když měly příležitost políbiti knězovi rukou.

Libomínu ruky knězovi, se konalo v naší obci jistě v r. 1905,
čehož jsem byl jako mladý svedček.

Učitel Vilibald Seveček v Luboměři 1892 - 1907.
Národní buditel.

Tento veliký náš muž, byl důslovně domoredován, ať naříč občanů
lím, že měsíči vstřic, starou, zaostalou, nehybnou důsloví
zaostalostí, až do smrti. Nikdo jeho práce nechápal.

Děti mívaly oblik velmi chudý. Knoflík se mohly obléci jenom do kostela, a do školy.

Běhaly na záhradnické bosky, a s holou hlavou.

Mluči cípali zimou nohama. Dlary mivali najčerný jako když vyráběli v hlevě elektriku.

Poda nosem hejla, járyk vysplaven, a každý kuckal až gle.

Přes tváře, nezaměřovali pozornost minulou
jedoucího slovy: Pochvalen Buď Ježíš Kristus.

Rodiče přihazovali dětem tak, v době zimy:

Chcete-li jít sa na kopce vozík, běže bosky.

Jai vám škrábáky hrab nědom, stoječí římanec
peníz. Dyz ještě na kopci, pozdravujte lidi.

Pětice ráčí na zvonkoch doma. Právniců
potom cíci noc až neradce.

V době letní mivali školáci nohy černé, rozpeckané
že by mohl řepce na nich sedit.

Učitel Vil. Ševčík to honil ze školy na rybník.

Lidé dospělí chodívali v letní dobu bez větrnice bosky.

Mivali nohy chromé, píremými botičky, a olivové.

jedem kuhou na pravé, druhý na levé.

Pohacené obvazy, čili páčkovy se valily na cestách.

Kolik kisic lidí zachránil od různých možných
bolestí, a ohrav, Tomáš Baťa tím, že vyrábí obuv,
za příslušnost kupní ceny.?

Práv pan František Josef měl své maddani tak ochorený,
že v nich strachem noci.

Takto každý scdalek měl v jízde v hodin na skříni svého
vojna flindru. Na trámu povahu bylo vidět i rávli.
Tyto zbraně gislavaly v domě, z pokolení na pokolení.

Naruký císař byvalo na obci střely a doly.
Kdo měl v domácnosti střelu, nebo rávli zbraní,
nebyl donucován k tomu, aby si zapalil zbrojnou list.

Práv pan opal v noci ve Vídni v burku klidně.

Vrahmi měli císaře pána, rádi, jak díky tak i dorazeli.
Lidé mluvili mezi sebou o císaři pánu všeobecně toto:
Káme dobrého, míru milovního císaře pána.
Dokud žije, dokud dobré, až zemře, bude s námi
zle.

Rakouský orel bude oškubán do posledního pera.
Započne se ale znova operovati (zpiniti) a bude
větší, a močejší, než byl dříve.

Tak nám li starí dědové předpovídali.

Zapominali na to, jak prodával nedospělém lidem
letu. Když mu ten kiseft vcelé Monarchii donesl.

Kdo se chlub ženit, a neměl 34. roky, musel
si na jaroče leta koupiti. Ať to byl mužský, nebo
ženský.

V roce 1907 chodilo nás ois tvoáry v Jakubčovicích
z Luboměře.

89.	{	Alois Ambrož	
		Klement Ambrož	Josef Kík č. 11. řekáč.
148.	{	Richard Ambrož	Košková č. 90.
		Mojmír Ambrožová	Františka Kubcová č. 89.
37.		Zofie Tádová	Jakub Lóv č. 45.
18.		Julie Hajchlová	Julius Birkep č. 71.
24.		Petr Kubica	Dolf Birkep č. 40.
24.		Julie Kubcová	Rudolf Kík č. 98.
77.		Vilomíra Tádová	
32.		Anna Venclová	
91.		Josef Klešl	
84.		Ant. Kík	
23.		Štěpánka Jana	
42.		František Sima	
79.		Ondřejová	
52.	{	Anton Homý	
		Alois Homý	
61.	{	Josef Horáček	
		František Horáček	
31.		Larie Skokanová	
85.		Tolyňka	
62.		Josef Kečl	
63.		Demel Albert	
63.		Antonie Demlová	
9.		Alenka Valentová	
66.		Šepcínová	
12.		Anna Ondřejová	
99.		Ondřejová Zofia	
10.		Julius Demel.	

Hlavní jídlo se lidem bylo: Rano vodníčka,
 v proleďce nějaká zupa, placky a zelé.
 Těž někdy pršma kare, rýže, hrach, a keše ječmená.
 Na večeře zomáky, hyselé mléko nebo počmásle.
 Ze zelí bylo si množí dnes kompozitum.
 To bylo ale to nejlepší. Zelí se uvařil velký hrneček na
 celou rodinu na celý týden.
 Každý den se zhívával, a přidávan byl všechny ořechy
 marmoly. Větše tomu nebo ne, to poslední bylo nejlepší.

Z čeho měli lidé v obci potěšení:
 Když děti vynášely smrti ze vsi ven.
 Když bylo v obci svatební veselí, ičl ní oči napášti
 k zábavě svatební kac kac.
 Když mohli jít někam na prout.
 Když byl ve Správově jarmak.
 Když přijeli do obce komedianti.
 Když všichni chlapci se všecky na cestě vblátcí,
 a ne, a ne se proskávátki na nohy.

Uroku 1911. na podzim, pracoval jsem ve skále
v Plzovci. Pracoval tam též můj bratranc
František Biskup. Byli jsme jednouk starí, 18 roků.

Dajeli jsme těhož počtu do továrny
v Kopřivnice. Na noc jsme byli v Hotelu Amerika,
a ráno jsme šli prosili o práci
Reeditele továrny nás přijal. Jmenoval se Jonas.
Než jsme do práce nastoupili, museli jsme jít
k lekařské prohlídce. Byli jsme půjčati.

Kdo nebyl zdrav, a nebo měl nějakou vadu,
takového do práce nepřijali.
Byli tam i s práci pronáši, kteří měli malou
pýlu. Do práce je nepřijali. Smutní se vrátili
zpět pro pracovní knížku.

Kam měli chudatí jít?

Tak si kapitalisté poroučeli, a chudatky vybírali.

Továrna patřila německé společnosti ve Vídni.
Tak byl načován náš lid, od našich úhlavních
nepřátel, naclouzavé, v době panování císaře
a krále Františka Josefa I.

Ov roce 1912 započala jakási komota.
Kapitalisté se vyrovali dělnictvu, a skrz svá každou
malichernost propouštěli dělníky z práce.

Takto musel na 3. rok vojny, kdy
nebyl nezemědělský ohrozen.

Slovíček, ale bez starosti císaře panu, ze Škrcjanie
stomě.

V roce 1914 to prasklo. Štěstí se svět staly s novým.
Císařové byli smetni se svých starých trůnů.

Nepomohly jim ani jejich kremlí, lesklé šavle.

Neodolali huku lidu, který byl od nich
prvého využitován.

Rakousko-Uherská říše se rozrypala. Byla poražena,
a rozkradená.

Nekabátím lomu, ani sv. Otce.
Salvátoři vyháněli osobně raněné ze špitálu vojiny,
na frontu do boje k jejich záchrane.

Nic nepomohlo, před se jím pod nohama poříza.
Jejich hodnosti si přestali hledě vřímati.

Zemřel celý množství knězů. Lid se přestal ornaté báti.
Šrata klášteru byla povět zavřena, jako kdyby unikl
nikdo několik.

Všichni demokraté čekali co se přiválí z Ruska.
Jméno Lenin si pamatovali.

Nevěřili ani nášim Legionářům. Rychle je oblezli,
a domu poslali.

Virkovice dali všem dělníkům dobrě placenou práci
dokud, dokud nebyli kapitalisté bezpečnostně zajisteni.

Až měli dostatek spolehlivého vojska, a policie
s pondržkami, zapsávali dělníky opět mořiti,
a surovateli, za práce je propouštěti.

To procházeli i dělnici z naší obce, které ve Vítkovicích
pracovali.

Příbeh války byl takový, že nejvíce doplácela na to
chudoboa. Nechali dodavatci z každého mesta pokrajin.

Scalák se mohl za 1000 kor. na měsíc dovolovat
ze zálohy vykoupiti. Chudák tam musel za stálek,
kterého ani neměl, bojovatci.

Za to celé vydřicování přečekl v r. 1919. v říšskoměst
hostinci č. 22. starosta obce Fr. L. v. 15, pochvalu
od výšich úřadů na obec Leboř, že ta horská
obec se pro dobu války, vyznamala v dědovských
obcích na flané.

Starosta Fr. L. v. 15. bradal občánem v růžostech,
s náležející podporou.

Po dobu války velmi zbrucňatil, a zbohatl tak,
že nevěděl ani, kolik peněz na hotovosti má.

Nejdřív koupil majetek po t. Antoniu Šustkovi v. 101.
a posléze tam jeho syna Josefa.

Kramov vzpomínku na válčenou dobu,
má ^{Jarmila} Františka Grönsova vdova, selka č. 36.

Ta když se domůdila, že některý chudák musel
na dovolence z fronty, napékla chleba, a obdarovala
dohybeneho, aby zahmal hlad.

Tento krásný skeček, projevovala v množství různých chudákům,
jím Grönsova.

Dobře se vyjádřila moj žena, když mi řekla, že vši
v dědinovém lidu, byly z plných jídel, z hladu, a prsty.

Z mých zkušeností ze války, světové 1914 - 1918.
jsom poznal, že nejvíce zavřivení byli lidé v Ruské.

Nemeli vši jedny, ale dvojího strachu.
Srdce cíti bojovu, a na hlavách vlasové.

Vlasové byly hnědá, a množ lučné. Srdce byly světlejší,
a lučné. Na hřbetech měly černý pásek.

Velikost je omějeno. Přeserní měly rypák.

Při zabijení to jenom plakalo.

Byly jinak velmi krotké, zůstaly státi, bez zavolení.

Lidé vypadali v dobu války, světové bitvy, s výrazem strachu a dřív.

Requince chodila jedna za druhou do stavoví, s doprovodem vojáků s bayonetem a upev.

Lidé měli s klidem přehládky, jak lezou po přechodech, a výskách.

Lidé měli očkovateli na válcové účely: kotly, kleny, monzire, žehlicky, všebe všechno co bylo z mědi a mosazi.

Z kostelů vycházely ženy, světyně, písťaly a varhany.

Ten lepráci lid poznal císaře pána, jak nechával k u obhajení své možnosti okrádat, a zabijet.

Z dobových apštolských císaře pána, který byl tak zbojník, stal se ale kněz, bercík, a lotr.

Budmistré vyčinovateli na novinách lidach to poslechní. Za tuto dobu slávbu, nemuseli jít proti nepřítele až pole za Habsburky bojovati.

Spálovský budmistr Jos. Kral c. 17, kříčel na schiřícké občanii: Lidé děavajte, děavajte, lebo bude zláecce!!!

Nahoproděřil pro v dobu války, těž 1/2 milionu Koron.

Pokračuje památné zvony z věží, a církevního kněství ani nelesli.

Tady by chudák ukradl pravca, až zvony, to by kříčeli. //

Petrice Hemysova č. 52, rozena Šimova č. 87., srp. 1881.

Nypravuje do svého života toto: Když jsem sloužila za dívku na dobrovolnici u Pasingra (moldáka), byly jsem tam dívky dvě. Spaly jme na hřebe v posteli. Nejedenkrát jme v zimní době vstávaly, a první byla od mihov bílá. Tak skoro stále přišlo mihem.

Dokud byl člověk mladý, všechno vydával.

II. Po opravě stavěni, nechal Pasinger udělati pro dívky na hřebe žábček. Žábčka byla pro nás dobrá, ale nebyla tam pec, aby chom jme si mohli v zimě galopit. Byla tam zima. Proto jme utíkaly zimou do chlóva (chlív) Chloba byla ve chlívě široká, půinesloj jme si slamy, a spaly raději v teple, ve chlívě.

Kdyby se krová v noci spustila, mohla nás lehko pošlapati, dožbráčeti.

Pasinger měl lesa, a dřív dost, ale pec nám do jirby nedal. Celodenní nebyl teplá u moldáka hodin.

III. Když jsem sloužila ve Spálové na horním u moldáka Ant. Tylce, hospodyně si dívala na noc, do čelasti súšili sváva. Když byla v dobré košili, tak mne ráno volala obyč vstala. Spala jsem v komoře naproti peci (ohniště). Když měla hospodyně rupla, brala ráno z čelasti dřevna, a prala s nimi s dlažbou síně. Když jsem to křípani slýšela, jíž jsem věděla, že mám vlastní. Stejných zavolání jsem vůi rupla, nebyla hočma. Všechno komoře nebyla pec. Byla tam těž stará plesnivina, a syrovo.

// Nepomohl zpívání, ani modlení, kropení ani čadění,
když s císařem pánum se rozrypal, a vžil
se do propasti pekelné. Živila prvně jenom rezavá šavle.

Když se vojaci, kteří přišli z bojů, klicané usadili, a zapláhli
sami sebe opět do běžné práce, aniž by uveřejnili komu
mají v záloze vyvzouti; když plávají započali opět
na tykovala vystřkovati, a vše moc uplatňovati.

Finančové zkušenosti chodili lidem o stavění
špek v horkách pícharovat, jestli dobytý zaplatil
daní ze zabitých správnic ale vahy se pře.

Dosp. 80 kg. 12 Kč. Nad 80. 24 Kč.

Příjemník ve Spálově Lárbich, měl 1600 Kč. měsíčně.

Pán farář, kromě běžných pl. 1200 Kč. "

Dívky na slávobech - - - 100. Kč. "

Nádonice v zámecké zahradě 6. Kč. na den.

Takový přídech započal u nás v nové naší osvobozené
vlasti.

Pro naše legionáře nebylo jiné místo. Postaveny byly
nové chlívky, a stará prasata zůstala v nich.

Starýk mezi dřívějších slib, který projevil legionářům v Dárnici u Kyjeva

Některé matky chudobných rodin, shánely život, pro své syny, které se vrátili z války, a ze zájdu domů.

Jinde se nemohli vprvní době uchýlit (dřívě než si našli práci) než domů na krk svých rodičů.

Ant. Horák č. 104, který na vojně všebec nebyl. Rekl k ujetné matce prosicu s 50kg rýže na chleba, proti synu z války + se vrátili, řekl: Dajte mně dívčici na svízbu, tož vám rýže necháím.

Dobyčnice měla stejně dívčici na svízbu.

Snadno mladých lidí se pro velce živilo, a mnozí z nich získali vobci. Proti bylo chropati se zomědelskému princi aby byl chleba, a bremboří.

Počet pozorky nastaly být velmi vzájemné. To hodovalo vztáku mezi vše. Pacielsky i nejméně. Zvýšili nájem, a princi k tomu.

O pozorky obecni se ohledi chudobným lidem půjčovali pronajímaní popraski, tak jecen cizchoho vyháňel.

Bucimirov tr. Lvič. 15, půjčovali ob. pozorku lidem napominal slovy: Václav se tak novýhejnajte, nevýječe na tom.

Dýčka se tak jecen cizchoho vyháňal, a jeho tak vzájemné, když by byl lepší na tom, aby role všecky prospachloval. Napomincové mělo nepomohl. Bida fláčila.

Tu povstal u stolu v řeckovně Tomáš Biskep, a klostivě řekl: Dýčka na mňa tak, nesávajte, já chci také žít!

Polek si k chudobné řidiči ve válce světové 1914-1918.
vybojovali.

Pečáci měli z těchto poválečných poměrů radost.

Kas působil z války čomu, a měl majetek, byl dobrého matsu.
Majetky započaly na cenu skupati.

Kas nic neměl, měl hradec, a měl ponižené prostředí
někde s nizkou prací.

Tobyl rezultát 4. leté, světové války, zastaralého kapitalismu.

V roce 1920. maximální cena v růži : 100kg. 200Kč.

Po chudobě došlo z války nobyla v obci k mání.

Josif Wagner, koníký hanolík z Línečavy, ten nabízel za 100kg. 600Kč,
pro toho ráz v leboměře byla. (nař. 11.)

Dělání dříví pro školu a robohy. Umělohný lidé,
v obecním lese pro školu stromy káceli, projížděli, přistípali
do ráhů uložili.

Pestrlci dříví ke škole zaváděli.

Druhá partie chudáčků, dříví, všichly na drobnou poručení,
přistípali, a do školní kuchyně uložili.

Tento zastarálý nepruveneclivý zvyk
práce, se konal ještě ani 8. roků po světové válce.

Nekterí členové sociálně demokratické (Karel Šálek č. 86.)
(Karel Čenáč 58.) posučovali na to, že by mohli jednotu
pestrlců, dělati pro školu dříví.

Tu drobnou, by by dřivo když se všeckli, kolik na každého dřevor
svářeli přijde.

Údaj má chudáček robotařecké při výdělání dříví 1. dceň;
ale majetkových poměrů by musel dle toho
nějak robotaři ruční nejméně 5. dceň.

Odvorete si ½ svých drců, a ještě hotov.

Zanechouho po tomto rebeleování, robota školní zateckla.

Započalo se dělati dříví pro školu za ponize, na náklad
obce.

Stalo se tak, že buďmistr Josef Kralíček, č. 83.

Čeleďinové byli po válce právě tak využitováni
jako před válkou.

Využitování mělo tak podivadní, ve chlévech, a komorách
jako v říčce.

Trochu lepší to měli pocholeni na Dobšovské u Lováka.

Tam měli nový spaní v místali z dírek boudu.

Vyhliadla to jako prasečí chlvek, bez kašpy.

V roce 1908. spával jsem hru u sedlaka v Heřmanicích,
ve vlněk brněno komore, jako ŠKRV. Hodnost jsem měl, knecht.

Starý písnička: Sedlák ještě selma velká,
zamrazil chalupníka.

Pak si zas rozmyslíl
jak by ho očistil,
hodil ho do rybníka.

Techností odesíroverly sedlaky takto:

Sedlák je jako vrba.

Lím více se vrba oskáčí,
lím více praví slává.

Po roce 1932, projevila se jí značná nezaměstnanost. Kapitalisté zapřáli propouštěcí cíhlinky. Začali provládat množné daní, a nebo že zastaví práci.

Uděláníchov bylo nespokojené, žádali zvýšení platů, a kůnachy měly. Vyhozovali, jestli se jim nevyhoví, že nebudou konati slibec ve prospěch republiky.

Někdo si práci našel, ale musel se sprovojit s tím co dostal.

Mnoho cíhlicků žilo v obmíšenek, a mnoho cíhlicků chodilo žebotové. Do Lebových se vrátili cíhlici žebotové, až z Hraběšky ze skaly.

Chlebodárci zprávili řeč: „Já mám cíhlicků dost, chceli pracovat za toufu come, tak mičeke.“

Cíhlicků bylo všechno jako psů. Ve Spálově 3., V Kloboucích 2., a Rucioltovicích 2, a t. dál.

V naší obci vystoupil počet nezaměstnaných 28 lidí.

Většinou školáci.

Viktor Kubicek č. 3. řeč ke starostovi obce J. Krejlovi č. 83.

že žádá práci. Starosta mu řekl: Bez někome nekučídat hníj, dostaneš pojet.“

Některé folví (zamýňejší) pořadatelé ve skále parkáka

aby jejich syn nebyl z práce propuštěn.

Tak ho neměl J. Uhřejzr č. 53; ačkoli měl syna jenom jednoho.

Cíhlici museli být odkládat na slovo poslouchat, a každou práci konati.

Kao hrábeš nesklonil, parkák ihned řekl: Když ti neni pocht, neber své pinkly, a běz!

Pracoval jsem v ronu hříškou dobu, v zimě, v panském lese
oderském u hraběte Blockého.

Pracoval jsem v huti Suchá, Profenegráben - Štěpánku.
Dělali jme řek čili slog.

Chvojí jme museli házeti do pasí.

Hajmí Kirschman (německý) scenil, 1 pes chvojí (mukové)
na 70 kč. Chvojí bylo druhé proto, že to bylo daleko k cestě
mýkati. Proto to lidé za ty peníze nekoupili.

Hajmí řekl: „Jestli to ty poníže nepřineseš, tak se to na místě
spálí.“

Já jsem si jako drvák, pes koupil. Nic mi neslovil.

Ostatní pasy spálil, ačkoliv žádovat o to lidé měli.

Dváři bydleli konkrétně hroznou sekerářem.

Stojíhož musel být čistě ošrouben, a řeky
vyprávěny.

Představte si, v lese vyvrhávali z dřev nebo ze země ruky.

Zahrádka nám bylo, bráti si v lese večer domov dříví.

Ribíli nám, že nám to dají dle výkonu práce v měsících.

Že to nemusíme na zádech nosit, můžeme si to z leva odvésti.

Dělali jme to jenom jedinoukrát.

Podruhé, že nám to vyslati v penězích, a dostaneme dříví
koupiti. Dali nám to jen jednomu, a byl všem u konec.

Tak by drvák obrali.

Tak byli vykorisťováni chudaci v pánských lesích
ve prospěch p. hraběte Potockého, sídlem Lechovitz.

Když jsem pracoval cestník pro stavitele v Brně
Adolfem Sindlerem, by nemocenskou odmítl být, ale ohlášení
jména nemocenského nechtěl.

Sindlerovi se to ale později nevyplatilo. Jeho praktikant
Kreuz od něho očekával, a tento vec uadal.

De doručení, zaplatil stavitele Sindler 30.000 Kč. prokury.

Tak to dělali na památku Baera ve Špálově,

a u hr. Potockého v Černých.

Rahli jména nemocenskou mnoho měsíců, a ohlášení jména
bylo jen několik týdnů.

V novinách se jen psalo s inflaci, deflací, a inflaci ponese.
Kříček se dojde lidem pečivo, rozložit kola pečivo.
Kapitále se jenom mali. To byl samý sindikát, a řídce vý
obchod. Dělník vyrabil v kovárně včetně za 1 Kč., a koupil
byl ji nucen v obchodě za 15 Kč.

Nebyl očividný ani na málce. Horizonty posili handlíky
maslem, aby zvala od nich málce, vejce. Handlujka kříček
nemohou, nejdete to prýc.

Nekteré chodily s míslem a vásledkem na náměstí naprostoj.

Památky chlídli jenom to želez, kovadlo, kde nepráchní
krovinsco.

Na místech se všechno řeckupnici, řeckali bicími na venice
dělali si z lidej zavazadly. Dávali je všechno jenom měsíčnou
cenou. Jen když měl naprostoj někdo kámo vojev, už byla
odprovoz: kdy políčujeme počítáče o 10 kg. rádlo
máme dost z domácky, a spolek z Polska.

Jestli nabízel v obci letní náčin naprostý těle, řecké kručel
a cesty: škodí ti těle do prodeje!

Pozůčenici (Sova, Černoch,) byli takoví zloději, že lid
byl muzen, při odvážování dobytka, zavolali k vývočníku.
Tak i násili při vaření.

Sobilim to nebylo jinak. Pán monopolista Peicerabont,
a p. Preis, si věděli co chystali.

Cyn. Leny obilí se mohly každé 3. měsíce. Lidé byli
z toho celí janci.

Jestli byl oves hoher tmavý, opršený, kmet byl siračov,
ačkoliv kmet žraliči opršený, jako neopršený, jen když
byl suchý.

Neměstnaným dělníkům se záviděl ten nižší gros
nezaměstnanosti 10% až 12%, ale goničkého systému.

Hrabatovi v obci pořídili bučeli, že by mohli dělníci
za pravidla konati nějakou práci.

Stál uctělovat sebence na všechny práce do obce, aby lid mohl
pracovat. Nače slavné představenstvo se s to nustaralo, ani
sebence vyzádati neumělo.

Nejlepše by využily obce německé v okolí, a
p. st. Dr. Scholich v Kost. Jicín, a ve Žlutické.

Dóžekubovské bočiny chodily z naší obce pouze 4. osoby.
Dívce, až 40. osoby.

Upomínáno znovu o té lázeňské době v Lebořicích.

O 12. letech, když obdarovali děti školním i leteckým slavnostem do okolních obcí, za přítomnosti, nebo za poštu.

Rádeč, která byla doma, chodila v této době letní na borovky, a houby. Borovíkáři bývali z lesu vyháněni.

Zemřelé, které chodily do panského lesa na stahání aby mohly pod krávou, nebo když co narukati, byly pronásledovány rájajícími, a četníkem.

Kdo si vzal posolení (za 5. Kor.) chodil do panského lesa na roští, naprávilo na posolence měl: Vstup do lesa posolen bez pilky, a sekery (Německy).

Pseudobní lidé pochtovali si kočky role na Lindavském, nějaké močaly u větráku, nebo za Nečínem na Liptánském, kam byl velmi oblíbený příjezd.

V Lebořicích se chlídala chudoba s Dráhočím plamínem poprati. Jiných pojmenování nebylo. Sediaci sami mnoho neměli, jen ten starý řebel.

Školní rada, kterého volal učitel do školy když v peci nehořelo, porodní babka, grovík, kostelník, kdo měl od obce, každý poukázal role, co deputat.

Kdo seb na Nečín narýby, kterých tam bývala hojnost, byl stíhaný četníkem, nebo rájajícím. Rybolov patřil panské vrchnosti.

Tak tomu bylo u nás v této době císaře pana Františka Josefa I., a ještě v první kapitalistické republice.

Obec Luboměř byla rozptěšena na 3. politické shamy, kde se navzájem protívaly:

1. Křesťánsko lidová
2. Republikanská
3. Soc. demokratická.

Jestli přidala některá z nich koncovou zábavu, to bývalo fiktivní. Itala novštěvce bez nálad, proto pronášela jistou stranu, druhou nepronášela.

Konečně se v roce 1937 silnice spáry na naši ves změnila. Začalo se se stavbou silnice Pohlab - Ody, která vede našim údolím Suchá.

Nate kdo poslal si něco vydáti.

Mnozí mužci z naší obce ani nečekali, až je vedoucí pracce Beňina, přijme.

Chopili se vozíků, a mkládání kamoni bce rozkráze.

Beňina když ho viděl řekl: lojář mám s těmi starými chlapci zde cílet.

Co pak ti mi zde nasíláji? Jai pochebeji lid mladší! — Viděl zmora na kluzbě, nechal je omezit.

Byli to mužci od 40 do 45, rokce z naší obce, a jai měli nimi. Zázel: 12, 96, 11, 85, 51;

Už roku 1938 na jaře působil rokokou, aby chom my
zadníci, pracující při stavbě Karla Ondřeje č. 10.
nechali si potvrdit osobně legitimaci knížky
na pracovní jízdu v Kramicích.

Sebral jsem se s kolegou Klem. Ambrožem č. 89.
a jeli jsme do Kramic na ten „Pracák“.

Bylo tam mnoho včelníků, až sedm tisíc.
Všichni jsme čekali, a stále ve stídací krovce síti
na kamenné dlažbě.

Konečně se uráčil uverzitovat k p. Tálhýnku. Po to
velmi pomale.

Bylo 11. hodin, a my na ráno ještě nepřišli.

Zádal jsem p. Tálhýnka, aby nám knížky
potvrdil, že jsem až z Luboměřic. Luboměřice odjíždí
o $\frac{1}{2}$ 12 hod. Kdyby nám ujel museli bychom jít
pěšky. P. Tálhýnek odpověděl: to jo mi potom!
 $0\frac{1}{2}$ 12. zavolal kancelář a odesíl k obědu.

Nás tam všechny nechoval.

Museli jsme čekati až na odpoledne, a potom klestati
pěšky do Luboměřic, 15 km.

Tu s 10. hod dopoledne objevila se spíši dama
v klobouku. Přišla poslatné. P. učedník Tálhýnek
jí v síni uvítal, volal na ni: Klobouková, co si přejete?
Ona povídala: budeš mít všechny slunce.
Napsal si její adresu, a mohla jít.

Tak se to dělalo!

↑ rok 1938. započali Sudetští dělati všechno organizovaně
takovou čertovinu, že si vláda nověčela s ním rády.
Smáli se nám půmo do očí, z naší samostatnosti.

Nastal všeobecný nepokoj, a neklid.
Naše armáda nás hájila na hranicích, bez výstřelu.
S republikou poručel Benesovi, a Chamberlein.
V Mnichově jme byli proctané za lávě slovo.

Dne 10. X. 1938. nás vráli i s přídomkem Růžička.

Právě nám točili knoflík nad klavarem.
Někdo pozdravil Pochvalen budi Ježíš Kristus
přenesli nám do vlasti : Heil Hitler!

Na řídicího příslušníka německé národnosti nebylo
v Romorandu zapomenuto. Ani v Protektorátě, i když
měl každý Němc svá práva vyhrazena.

Na nás zabuňlé lechy si nikdo nezpoměl.
Ani p. Benesovi s Chamberleinem.
Takovou jme měli hodnotu, v anglickém.
Tolx si musíme pamatovat, a připomínati.
K tomu pak už p. francouzský Daladier.

Zatálo se nám, že budeme svědky prohřebov českého národa.
Na východě Ivan, domu nedopustil. Žejme dál!

Něco z otázky národnostní

Plemího územku byl Spálov původně osídlen od lidu slovenského, — Luboměř od lidu německého.

Spálov dřívej; Luboměř později.

Spálov mohl vzhled svého původu z dívodu stářího
své ochrany Koraovy; Luboměř z původu kolonizačního.

Pojmenování údolí a potoka. Suchá význam svéj
název od lidu spálovského.

Rodice: In Dorabach, in albu ukrámen Sucha vymuml.

Spálov; původní obecní pečeňko s nápisem moravským.

(znak obce shrom.)

Luboměř; eljnouk, s pozdějším rukátko (pečeňko)
s nápisem německým.

(znak obce, zářící slunce.)

Staré rody v Luboměři, až na naši dobu zachovány:

Původní: Pareda, Lín, Kehbitza, Klösl;

Z starého lidového čistního povídání: V Luboměři
měli být najprve Němcii. Byli od Moravie
vybucené, a zostali tam na cíle.

Okolí Luboměře (Liebenmera) Liebenthal,
 Linden-aue, (Lienau-aue.) Hilberts-dorf,
 Hyndrau, Dobšváua.

Hajimavé ještě staré přátelství Hyndrau a
 Dobšváuem.

Obce jsou různé národnosti, Dobšváua německý,
 Hyndrau moravský.

Při stýku, mluvili mezi sebou všechny německy.

Obyvatelé těchto obcí, udržovali k sobě až do
 vysunu Němců v r. 1946. vlastní přátelský
 od dřívější doby. líbili mezi sebou starou, svoujinu.

Takto se to asi z doby bránské, avou zhlídky,
 kteří přišli kráčet lery, av založili Hobiaswald,
 a Heinrichswald.

Byle to, Tobíás, av Jindřich, ale Němci.

Potomné přátelství si uchovávali obce, Liptáň,
 a Luboměř.

Lublanské novštevovadeli v Luboměři tančení zabavy,
 často do Luboměře chodili, av naši lidé s nimi německy
 mluvili.

Luboměřští jezdili v celé poličky pro kněze do Libtámě.
 V dobách německy (Krupobik) chodili naši lidé
 pro pomoc do Libtámě.

Proč ne provině do Parkohovic?

Za lery „Bejchlovce“ byl pro nás lid, cizí svět.

Pamatuji, že náš starý lidé vzdějí chodili
do obcí na Slezko, než na jih k Štramicím.

V Klokocově znali náš lidé všechny občany.
Klokocovští mluvili nejtěle s nás moravský.
Mluvili podobným nářecím, jaké my v Luboměři.
Jejich nářecí bylo našem nářecí nejjivečnejší.

Byla k nám v sedmi desítkách, devatenáctého
století, kdy z ročiny Štěpánové z č. 66. v Luboměři
vzdávala se dcera do Klokocova.
Svatba se odebírala v Luboměři. Nezika byla
na hradce č. 40. u říčky.

Novynálkou přijeli Klokocovjáci, a byli velmi
veselí. Tancili, zpívali písni, klečov ulkávali
v paměti našem lidev v Luboměři.

Zpívali: Jai som sa vydáva, kde chlaba němají,
jai ladví nebudou, jai vám pojď utěcív.

Jes. Kral J. 100.
roj. rok 1867
zpívával
o tomto, ale
hodil, že jedou
z Štěpánové, si
bral robu
z Klokocova.

Dle téhle příznaků, možno soudit, že slavky živly pronikly
do Opavy, Kelče, Klokocova až Luboměře, na západ Moravy.

Tím způsobem mohli být Němcové z hradu moci
vykláděny aby spoj Slezko-Morava, byl v zákuze
moravců, pronášení Němcem se novělo.

V naší obci uměl skoro každý slovoji řeč německou, a moravštinou, převážně sloužili mladí lidé ponejvíce v okolních německých obcích u sedláčků za členům.

Řeč německá byla panstijní, u inteligence oblíbený.

V Luboměři se často hovořilo křídlo německé, a české Evangelia. Od kterých sází do, Bůh sví.

Evangelia se překládaly čistě z jazyka
Pátricha Kyseláka v roce 1919.

Není lidé nebyli v národnostní oblasti výbojní.

Nebyli ani s své národnosti uvědomělí.

Když nikdo mluvil v horodci ze sousední obce německy, nemamíval nikoho nic proti tomu, a mluvilo se německy.

Když přišli do naší obce kupci z okolí na krávy nebo na koně, mluvila celá horoda jen německy.

V německých stědinách bylo k tomu jinak. Když kam vednás nikdo přišel, byl nekor mluvili německy převážně. Němci se nerozumí moravštinou, a kdo uměl, ten hubel nechtěl.

Němci měli již dříve různé spolky, k udržování své národnosti, a k pronárodnění některých pohraničních obcí.

Byl nás lid byl si vědom toho, co Němci na nás dělají provokali nás bělkovateli naivou, a započali nás lid národnostní uvědomovati. Hlásali otevřeně, že my jsme u Němců žádaté hnoji.

Dávali násmev moravském lidem na Ještě, že jíme něco
více než Němci. Nejme žádoucí přivandrovalci.
Žijeme v naší staré vlasti. Proč musíme být na to
nudí, a nechádat se od cinců podcenovat, a odsu-
šovat i jako národ protičetní.

Jakožmým národním buditelem byl u nás v naší vesnici
učitel Vilibalda Ševčík.

Vil. Ševčík byl syn rolníka, a kartáčníka bydlícího
v Leboměři na č. 22; j. Ševčíka, a jeho manželky Veroniky.
Narodil se v Leboměři (v obecném sále host. č. 22.)

Později se otcovéhovali do Spálova.
Otec Ševčík zemřel ve Spálově. Vilibalda sloužoval
bohoslužby v Olomouci. Přestoupil na učitelsko.

V roce 1892 přišel na školu za učitele, čili rektora,
do naší vesnice. Zde byl s Karolinou Žebeauerovou
dcerou spálovského mlynáře na Odře.

Když se měl v Leboměři usítě, která
v Leboměři zemřela.
V roce 1908 byl Vil. Ševčík z Leboměře již pryč, a působil
co řídící školy ve Spálově.

Narodily se mu v Leboměři děti: Karel, František, Marie,
Josef, a Janík.

V roce 1915. Vil. Ševčík ve Spálově, na řece zemřel.

*Línost Vilibalda Ševčka v Luboměři.
1892 - 1908.*

Vyučoval sám 140 dětí ve škole.

70. dopoledne, 70. odpoledne.

8. žáků vyučoval 3x v týdnu hříc na houšte.

Dospělou mládež učil hrátci osobní divadla.

Po mnoha svatých v Luboměři, hrával písň k sv. Václavu. /farář mu to zarekl/
Založil sbor dobrovolných haniceí.

Na hanicích plátsku, učel občany, jak se mají chovati.

Byl velkým očpůrem alkoholu.

V škole ubal mnoho, aby každý školák znal čejiny

českého národa, a všecky vynikající muziky národa.

Byl velkým členem Místka Jana Husa, Žižky, a Havlíčka.

Nenapomínal ani na Jana Amose Komenského, Národní

Rýgra, a báseň "Tři duby země české" od Františka Jablonického.

Učil nás láseček vlasti, a zpěvu národních písní.

Pán farář Frant. Píkryl neměl ho v lásečce proto, že byl
velkým národníkem. Vyslovoval se s U. Ševčíkem, že to
jest v Luboměři Husita.

Učil nás lid k národnímu sebevědomí, burcovat.

Napomínal nás lid v obci, aby jmenovali řeči
nárovně českým, a nikoliv německým, jak tomu
zvykem bylo s dánna v Lebořicích.

Pobádal obchodníky, a formou k tomu, aby na tabule,
a tabulkách na vorech měli české, a nikoliv německé.

Připomínal liciu, aby proporovali obchodníky české.

V roce 1904. vydal v Lebořicích kalendář Rodina a Národ
pro rok 1905, a 6.

Kochal jich na tiskovně 10.000 kusů, s předprokladem, že
v každé české obci v Čechách, na Moravě, a ve Slezsku
prodá jeden kalendář.

Toho ale velmi zklamalo. Kalendář nevysadil,
a tím přesl s věškeré své peněžitě úspory.

Prál o pomoc na různé spolky, aby mu pomohli
kalendář odkoupiti. Vše bylo marné.

Později, když přesobil ve Špálově, vydával s jménem
Dr. Leop. Vojickým, měšťánkem Rodina Škola a Národ.
Tento měšťánek zmínil bez úspěchu.

Aby v naší obci, ni všichni kalendář nekoupili. Vyprůjčovali
si ho jeden od druhého. Snoji se na něho zlobili,
že cítí z našeho nářečí v kalendáři blázeny.

Takový měl pojmenování k hudební nás lid
v obci, a občasnice jenž pro nás ohroženy národní, náš
učitelom Vil. Ševčíkom, kterou on konal.

Ukázkou práci, kterou u nás knoval učitel
Vilibalda Ševčíka, uvázel a scenil, pouze jeden občan, J. Andrej v. 10.
z mnoha obcí, když při schůzi obecního výboru přednesl
toho: Káme zde v obci našeho učitele Vilibalda Ševčíka,
který se v Leboři narodil, starají se o celý naš národ,
vykonal jiz mnoho, vytváral kalendáře, a t. dálé.

Když jsem, že bychom ho uchtili k tomu, když bychom
ho zvolili za člena mezi nás, do obecního výboru.

Po krátkém uvažování se ovdal bývalý budmíšek
Franz Birkep, sedlař k. 40, a řekl: Děkuji vám
jak chceš, ale já pravím, nedopustíš, aby přišel
učitel do výboru, lebo' ten by s náma vráze.

Tento případ se stal v jirčebně roč. 83. za budmíška Michala Kreile, 1904-1907.

Tím, že tento učitel, dělával tak mnoho práce, a nemohl
tento důsledně nehybný, zaostalý lid městem probudit, i
ani přivedit, uvalenca byla na jeho mervy lítka žalov, a
a tím ho pomohl Leboři důsledně domordovat.

Tak svědčí.

Potvrzuje očky svého svým vlastnoručním

popisem:

Josef Andrej v. 10.

svědek

Podpisal dne 2. III. 1954. J. Andrej, narozen 5. III. 1869.
+ 26.9.1954.

Doroku 1907 nebyl našim lidem projevována žádost
proti Němcům. Naši lid se jim v osm počítával.

Němců v okolí měli jiz spolky, co obranu proti jiným
národnostem.

Když ale přišlo tak daleko, že Němců chceli ve Spálově
a v jindřichově postavit německé školy, kdy pronoměnici
běhly obci, kdy Moravci na Spálovské v okázce národnostní
se probudili, a včelali proti opatření.

Zakládány byly Národní jednoty.

V Luboměři byla založena 11. j. v roce 1910 s velkým
násilím.

Odtoby kdy, jist konc s německým představitelem.

Hned na to byl v Luboměři založen kočárek Abstinence,
který se zaváděl, že nebudece používat alkoholických
nápojů.

Zakladatelem byl nás učitel Stepan Hýchovský.

Tento učitel až našemu lidu dobrov. rozet, a postavil
na něj hrnce s počmáslím, přes kočárek.

Dívce měla prvnost kočáku.

Stejan V. sliboval lidem, že když na Spálovské bude
postavena budila puncochárná, a nebo košíkárná,
aby zdejší lidé nemuseli chodit do Němců za výdělkem.

Rikával: Němců na řeč nepracejí, ale vý-
dělce ve velké síle na ně.

Německé náplny na hospodách, obchodech, a v jemném byly odstraněny. Umožly těž domovní Němci, certifikáty, budimíški, fajročki, sterky, kruškonkaře, a t. dálé.

U vojáka bylo učení německé. Dohovor německý, a český.

Příjemci jmé žili jako sousedé, ale jí nikdy nejako přátelé.

Tak jí žili až do r. 1914, do výbuchu světové války.

V době války světové, uhravovali Němcii více národním slovenským, velkou dorost.

Následkem z toho byl rozklad staré slavené říše, Habsburgie.

Po roce 1918. skali jí se stejně rovnými s Němcii.

Slepota německá, nebyla s tím spojovena.

Ryle, a ryle, až přišli rovní rysáky do skla, a tam si je přečali.

V roce 1938 madesíla nám smutná doba. Umocnila se nás ozbrojení bratrství německé.

Bili lid, nastavali nám, hajzeli pro lidech klackami kamenem, a vypoučeli na nás zadnice.

Bochli to si vzali. Bo nájdili mužstvo vykonání býti.

Zabrali náš vlast do germanského moře. Lid byl věznán do očistce na vyhlášení.

Po vyhlášení chlčli nás věznali do pekla ke znicení.

To byl program NSDAP.

Kolik zůstalo u nás v době okupační počtivých
národností, a kolik bylo mezi námi koukole čili
odrozdilce vberané kříž, ukazuje nám zachovalá
listina okresního ředitelství v Odřích, zachráněna.

27. VIII. 1940. Mür für den Bevölkerungs-
Gemeinderechte Odwall.

Unterjürgen	Gemeinde	Fürst	Herr	Jüngste
Odwall	4134	4079	55	
Dobischwald	422	397	25	
Dörfel	138	138	—	
Gr. Hermsdorf	404	402	2	
Heinzendorf	398	393	5	
Jagsdorf	356	351	5	
Kamitz	579	575	4	
Kl. Hermsdorf	241	241	—	
Kl. Petersdorf	368	361	7	
Krenzendorf	284	287	—	
Laußamer	631	23	608	
Lautsch	380	374	6	
Lindenau	373	371	2	
Neudörfel	168	167	1	
Hochheim	382	381	1	
Schl. Wolfsdorf	268	268	—	
Sponau	1238	82	1156	
Tauschendorf	343	339	4	
Werdenberg	185	171	14	
Wesicel.	418	417	1	
	11713.	9817.	1896.	

Něco z okázky náboženské.

57

Namí zdejší předkové byli asi pohánci. Učinili se nám po nich dědictvem
říšení pohanské výky.

V době husitské byli přivítenci učení Husova. V římské se jinam nelíbilo.

Později přijali luteránství až Lutern Leibherer.

Po roce 1622 byli nuceni přijati víru římské katolické, sic vzhajov
z vlasti. Od té doby kdy byl kořeny přísně střežen, zdaleka neč náboženské
pravomoci koučů koná, a zdaleka ne od katolického náboženství
neodchyluje. Součet hledel sousedce.

Novoměstští, a mnohobocí svědomí, a rozměr se všechna do roku 1948.

V únoru toho roku přišel takový měsíc, že všichni narazovali
říčovského obou, náboženské slavnosti přesky.

Tu první, když všečím po lete Pánem přišel čas libování, a robc
jeho všech cídiček moc připravovali, nedovedli ani svij byt
uhájiti. Nechali všechno pověcone, i nepověcone, a vedeni na rok za
rojch odpůrci tam, kam měli nařízeno, a tedy ZEMÍK se nestal.

Nikdo se nezachránil, kropoum, častoum, ani kacoum.

Komuže se spolehlí, že všeči postanou, a buďou se za ně být
jako v křížácké válce. — Týčeny jí minely.

Době se na mnoha sornáku, z nebe již delší dobu díval, a konečně
rekł: jsi mám bohu dost!

Upomínám sebě školní, kolik bylo těch hulku herlantů
mály uličky proti, že neměly ve škole náboženství.

Jak se množí staré lidé sice zbožně chvěli, při různých
církevních ceremoniích v kostele.

Kolik kolon bylo od dospělého klečení požadováno.

Kolik lidí pastalo k zemi před ornáty svatohý církevních
hodnostářů.

Jak bylo ublížování děšením pokročilům, náboženským
fanatikům.

Jako si hamburk učinil p. farář ve Špálově dvoře,
ženským him, že jím nedal při provědi rozhřešení
proto, že žijí s mešaskými bez církevní kopulace.

Kolik se chudáci na kostele maklečeli, a když lidé
ve stolicích pěkně si seděli.

Kdo nechával pojedovom Pochvalou budi Ježíš Kristus,
byl v celé obci pomluven

Kdo nemohl před krucírem, kdežto děčko znalo nadávku,
že jest dotýčny řidi, nebo luhicí.

Chudáci školáři, dívky i poetnice, nechávali
za sebe sloužili mše svaté, aby se ráčil Boh
nad nimi smilovali.

Tak byli ti chudáci spanalováni, a doručeni.

Když koukali, když nadprůměrné tělo po výky udržovali?

Vystoupil protidomem Vítklej, byl smeten.

Vystoupil M. J. Hees, byl smalen, a do Rýma smeten.

Daval se Karel Havlíček Borovský, byl zavřen.

Předtaké, hrála i garda v paláci arcibiskupa
v Olomouci z mince, vrata se urovňala,
a tam ta sláva, jako pochní bráva, a moc,
necel klerou se kdysi celá Slovácká řádila.

Vzpomínám na naše dětské léta, jak nás otec
poníkal v rozbě postní v pátek odpoledne
do kostela na křížovou cestu. Zima byla.

Chodili jsme ve státečkách s přední koženáčkou
Johannou Poláčkovou z č. 30. od obrazu k obrazu
křížové cesty, zpívající smutnou písni.

S letostí jsme prohlíželi na Poláčkovu, když jsme
přišli před obrazem Krista Pána, který pod tímto
křížem padl, jež ona chudáčka dala se do
paláce, nad Kristem. (Namalovaným.)

Upozornění na radost lidu v obci, když
mohli jíti vprocesí se svátečkem, v předečné
s čingom na počet, navštívili Pannu Marii.
Na sv. Hostýn, na sv. Kopeček, k u St. Václava,
do Fryšávky, do Hradbyni, do Dubu u Olomouce,
k dubu v horní u Čechovic, a zajít si
do Řečnice k u kapucínům se vyzprostítati,
a napít se tam zářecíne vody.

Nadcházejí se cíhli občerstvení
a ženili se na pruh, každý rok.

(Vrať Ti všechna vila.)

V Špálově byvaly dva r. 1930 dvě kněží.
Proč nesl jeden z nich navštívili P. Marii s pruhníky?

Někdy za mnoho roků kaplan se z fary
vzrabal, ale to asi proto, aby sledoval průběh
prudné zbojnosti lidu.

Špálovští kněží navštěvovali s procesím pouze
P. Marii u Šáhy, a to, na den 8. září v roce.
Tím dávali novějším lidem z celého okolí, kolik
mají okolo sebe věrných, udržovaných otců.

Okolíme Němců, nad hnízdem velkým
procesím, valicím se s hudebou jako barevná
lavina, žasli, a kroužili klavírami.

V roce 1915., když měl odjíti z kostnice na bojisté batalion
hadschovii č. 15. k výmance se na náměstí olomoucký
arcibiskup Bauer, a později klášter sv. Františka řečený
stříbrným vojínem. (Zdejší město náleží z Lubomíru, a ze Špálova.)
Bauer vzal křížek se svých prsou, a řekl: To jest
kříž z Palestýny, na němž Kristus v mukách zmíl,
a my jdele za tento kříž bojovat!

Pisář
Loris
Emil
Kunz

Vzpomínám na dobu I. světové války. Jaké hrdiny
vykázali by věrni, opuštění, věřící katolické ovečky.

Jaké hrdiny jsem viděl v různých lágrech, a
v nemocnicích. — Exchol východ jsem viděl v r. 1917.
v Koskovi, a v Rjazani v Rusku.

Nikdo nepřišel věřící, do nemocnic protějš, ani
poslední štěche jiné postyhnouti. Nepríšel nikdo
na rozkaz z Říma, ani z pekla.

Tolik různých rádů, a ministrů, nepřišel nikdo.

Raději mamoni v Africe černochy.

Když jste přišli z decimování z války za kříž domů,
když jste přišli hned savaři misionáři ve Špálově.

Ještě z Velkorecích, duchovní z Hostýna (jezuici.)
aby vyzkoušeli významnost sv. misie.

Lid se valil do kostela, až se zdálo že zdi o kostela se rozvalí. Károly říkal písň: Jen jednu dnu můs, proč oni necháváš. Ještě bude dnu zkratš, vše zheracem můs.

Pán farář Hýselák, přebral klíče od svatostánku před gráby věřících, p. misionáři, a když započalo.

Zprostřed, a kázání.

Vinec velký uvalenec na chebdárky, co host Boží za svatého proti Bohu.

Ti mušení, kleru nabyla ve válce jiného přesvědčení a do kostela nemíle nepospíchal, byli oč ženských přemlouvání: Ty běž, běž, co pak by lidé o nás nereckli, aby si do kostela neseš. Učil něri už na vojně. Po cti doma měl luctma.

Všeci by na nás zanevřeli, žadný by nám nic neudělal, já by moscou oč tebe uléč!

Všimla jich poslechla, podráčli se sekně, a řekla:

Tak pracovali mezi naším lidem po roce 1920. ti, proti nám, so naši předkové s cepom, a praletem v ruce, vzbouřili.

Bola je již tak hladila, že nebylo zapohnět agitace.

Bijte, a nikoho nešípte!

Ještě uvaďom slomko srdce lásku, jsem ochoten přijmouti za nepravdu každý krest!

Nepřišli k nám ze sebe, naseptává mi to do mozků bylost nejdochonalejsí.

Pán farář spálovský Ondřich Kyselák, mil někdy na kázání
z křesťanských malkách. Byla bida katky se proti pohrom dětí
vinnou ne bránily. Inshé zaplatily víc životem.

1965 Dnes nemůžu malky něco podobného provaděti, pro mazáče děti
prostříhají stáh.

V době I nep. čs. zavil někdy i p. starosta obce,
do hospody v den svátku, besky.

Když přišel na č. d. 12. někdy na besedy, a
nebylo v kuchyni na sednutí místě, lehl si v špinaku na podlahu.

Když přišel budečtí kleny kvůli fajku
někam na besedu, vysklopal si papír z fajky pod ruku, na to si
plival, mřížma klo povlápal, a tím měl pod rukou hajzel hotový.

Jeden dobrý hospodář v Luboměři
svou žicí pro obec dobrá olíhal, a potom s vlníkem vesty uklízl,
a do říčníku žicí schovat. Uklízl své ženské práci.

Vr. 1900. mili některé lidé slepice
na noc v jizbách pod larkou. Jedna syminkářka měla
seděti a nosci své slepice na čele své postele.

Představenstvo obce důviny zaostalo, bývalo někdy i celé
obec. Kedového povzbudili zomídelce ani netotik, aby docílili
hospodářům pro sebe dostatek slámy. By nemuseli hrabati
vlenich slami, a jebroník o slámu hospodáře na Němcích.

Bida nutila dívce sbírat, nechá-
vala bátati u růživců starci své řebabala. Tím očbrácovali
lidé srdce, a celou řevnorou rodinu.

Quána dobrá hospodyně v Luboměři, zabijela vše ráno při
slami své postele Blechy, na rohu stolu. Potom krajela
na tom místě řepk. Do kastrolka to nohem seškrabala.